

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

**Διδαγμένο κείμενο
Θουκυδίδης Περικλέους Επιτάφιος (40)**

Filokaloàmšn te g'r met' eÚtele...aj ka^ filosofoàmen Ξneu malak...aj· ploÚtJ te œrgou m©llon kairù Á lÔgou kÔmpJ crèmeqa, ka^ tÔ pšnesqai oÚc Ðmologe^n tin^ a„scrÔn, œll' m³⁄⁄ diafeÚgein œrgJ a†scion. œni te toj aÚtoj o„ke...wn ðma ka^ politikîn TMpimšleia, ka^ tšroij prÔj œrga tetrammšnoij t' politik' m³⁄⁄ TMndeij gnînai· mÔnoi g'r tÔn te mhd□n tinde metšconta oÚk œprœgmona, œll' œcre^on nom...zomen, ka^ of aÚto^ ½toi kr...nomšn ge Á TMnqumoÚmeqa Nrqîj t' prœgmata, oÚ toÝj lÔgouj toj œrgoij blfbhn 'goÚmenoi, œll' m³⁄⁄ prodidacqÁnai m©llon lÔgJ prÔteron Á TMp^ § de^ œrgJ TMlqe^n. diaferÔntwj g'r d³⁄⁄ ka^ tÔde œcomen este tolm^on te of aÚto^ mflista ka^ per^ in TMpiceir»somen TMklog...zesqai· Ô toj Ýlloij œmaq...a m□n qrœsoj, logismÔj d□ Ôknon fšrei. kr†tistoi d' "n t³⁄⁄n yuc³⁄⁄n dika...wj kriqe^en of tš te dein' ka^ 'dša safšstata gignèskontej ka^ di' taàta m³⁄⁄ œpotrepÔmenoi TMk tin kindúnwn. ka^ t' TMj œret³⁄⁄n TMnhntièmeqa toj polloj· oÚ g'r pšscontej eà, œll' drîntej ktèmeqa toÝj f...louj. bebaiÔteroj d□ Ð drœsaj t³⁄⁄n cœrin este ņfeilomšnhn di' eÚno...aj ú dšdwke sózein· Ð d□ œntofe...lwn œmbliÚteroj, e„dej oÚk TMj cœrin, œll' TMj ņfe...lhma t³⁄⁄n œret³⁄⁄n œpodèswn.

A. Από το κείμενο που σας δίνεται, να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το απόσπασμα: «διαφερόντως γάρ ἀρετὴν ἀποδώσων».

Μονάδες 10

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

B1. Ο «πρακτικός άνθρωπος» στην αρχαιότητα, όπως και σήμερα, συνήθως υπερτιμούσε τη δράση σε σχέση με **τον λόγον** («τα λόγια», «τη λογική ανάλυση», «τη γνώση»). Με σύντομη ανάλυση των δεδομένων του κειμένου «Φιλοκαλοῦμεν τε ἔργῳ ἐλθεῖν», να εξηγήσετε με ποιο τρόπο συνειδητά διορθώνει ο Περικλής την εκτίμηση αυτή, τόσο στην ιδιωτική σφαίρα, όσο και στη σφαίρα της πολιτικής.

Μονάδες 15

B2. «διαφερόντως γάρ δὴ ... ἐκ τῶν κινδύνων»: Με βάση τα δεδομένα του ανωτέρω τμήματος του κειμένου, να δείξετε με συντομία πώς ο ρήτορας, σε αντίθεση με την κοινή άποψη των άλλων Ελλήνων, ορίζει την έννοια της **ανδρείας**.

Μονάδες 15

B3. Ποια είναι η βασική απόκλιση του Επιταφίου του Περικλή από τη συνηθισμένη δομή των επιτάφιων λόγων;

Μονάδες 10

B4. Να γράψετε στο τετράδιό σας δύο ομόρριζες λέξεις της αρχαίας ή νέας ελληνικής, απλές ή σύνθετες, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **διαφεύγειν, μετέχοντα, διαφερόντως, χάριν, εὐνοίας.**

Μονάδες 10

Γ. Αδίδακτο κείμενο
Λυκούργου Κατά Λεωκράτους 20 83-84

Toàto g|r œcei mšgiston ¹ pŌlij Ōmîn ėgaqŌn, Ōti tîn kalîn œrgwn parĕdeigma toŷ
“Ellhſi gšgonen· Ōson g|r tũ crŌnJ paſîn TMstin ėrcaiotĕth, tosoàton of prŌgonoi ¹mîn tîn
Ųllwn ėnqrèpwn ėretĭ dienhnŌcasin. TMp^ KŌdrou g|r basileŲontoj Peloponnhs...oij
genomšnhj ėfor...aj katĭ t³/₄n cèran aŲtîn œdoxe strateŲein TMp^ t³/₄n pŌlin ¹mîn, ka^ ¹mîn
toŲj progŌnouj TMxanast»santaj katane...masqai t³/₄n cèran. ka^ prĭton m□n e,j DelfoŲj
ėposte...lantej tŌn qeŌn TMphrètwn, e., l»yontai tĭj 'Aq»naj· ėnelŌntoj d' aŲtoŷ toà qeoà,
Ōti t³/₄n pŌlin afr»sousin TMn m³/₄ tŌn basilša tŌn 'Aqhna...wn {Kòdron}
ėpoke...nwsin, TMstrĕteuon TMp^ tĭj 'Aq»naj.

Γ1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το κείμενο.

Μονάδες 20

Γ2.α. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

διενηνόχασιν : το τρίτο ενικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα της ίδιας φωνής.

ἀποστείλαντες : το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα της ίδιας φωνής.

ἐπηρώτων : το τρίτο ενικό πρόσωπο ευκτικής ενεστώτα της ίδιας φωνής.

λήφονται : το δεύτερο ενικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου της ίδιας φωνής.

ἀνελόντος: το δεύτερο ενικό πρόσωπο προστακτικής αορίστου β' της ίδιας φωνής.

Μονάδες 5

Γ2.β. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου :

τοῦτο : την ονομαστική πληθυντικού του αρσενικού γένους.

μέγιστον: τη δοτική πληθυντικού του αρσενικού γένους στο συγκριτικό βαθμό.

πασῶν : τη δοτική ενικού του αρσενικού γένους.

γενομένης: την ονομαστική πληθυντικού του θηλυκού γένους.

τόν βασιλέα : την κλητική του ενικού αριθμού.

Μονάδες 5

Γ3.α. Να προσδιορίσετε τη συντακτική θέση των παρακάτω λέξεων:

τῶν καλῶν, παράδειγμα, ἀρετῇ, ἐπὶ τήν πόλιν, πρῶτον, αὐτοῖς.

Μονάδες 6

Γ3.β. Να βρεθεί ο υποθετικός λόγος του κειμένου. Να αναγνωρισθεί το είδος του και να μετατραπεί σε υποθετικό λόγο που να δηλώνει την αόριστη επανάληψη στο παρόν και στο μέλλον.

Μονάδες 4